

VADÁSZ ÁGNES

HUNPATÉKA A MAGYAR SZABADALMAK ADATBÁZISA

Az adatbázis forrásai

A HUNPATÉKA szabadalmi adatbázis megjelenésének előfeltétele egyrészt az a központi ügyviteli adatbázis, amely az Országos Találmányi Hivatalba benyújtott valamennyi szabadalmi bejelentés adatait feldolgozza, másrészt pedig a Hivatal megbízásából folyó visszamenőleges, Szabadalmi Közlöny alapú adatrögzítés.

Az 1990 óta működő központi ügyviteli rendszerben a szabadalmi bejelentés pillanatában születik meg a számítógépes rekord és a bejelentést követő eseményeket folyamatosan nyomon lehet követni. A bibliográfiai adatok az engedélyezési eljárás során bővülnek, mígnem a folyamat megadással vagy elutasítással végződik. A megadást követően a szabadalom státusát érintő különféle események történhetnek, ilyen például egy licenc szerződés, egy megsemmisítési eljárás, vagy csak egyszerűen a díjfizetés elmaradása, amelyeknek szintén nyoma marad a szabadalom életrajzában. A státusz adatok ismerete szintén fontos lehet a nyilvánosság számára.

Az 1990 előtti időszak adatai többféle forrásból származnak. A Szabadalmi Közlöny és Védjegyértékesítő alapján történő adatrögzítésen kívül a lajstromkönyv és az 1973 óta az EPIDOS/INPADOC nemzetközi szabadalmi információk központnak szolgáltatott bibliográfiai adatok mára már egy 150 ezres tételszámú adatbázissá álltak össze.

Az 1990 utáni közzétételi kivonatok, amelyek eredetileg a Szabadalmi Közlöny és Védjegyértékesítő számítógéppel való kiadásához készültek TEx kiadványszerkesztővel, valamint 1992-től a Ventura programmal tördelt, szabadalmi leírásokból származó igénypontok archíválva álltak rendelkezésünkre. Mind a két szöveges állományt szűrő programokkal tisztítottuk meg a TEx, illetve Ventura vezérlésektől és konvertáltuk olyan formátumra, amely a lehetőségekhez képest a nyomtatásban megszokott, jól strukturált kivonat és igénypont képet mutatja.

Az információ visszakeresését szolgáló adatbázis, a HUNPATÉKA a szabadalmi dokumentum bibliográfiai adataiból, a találmány lényegét leíró tartalmi kivonatból és az oltalmi kört meghatározó igénypontokból áll. Az elektronikai, vagy a mechanikai tárgyú szabadalmak esetében a találmány megértéséhez esetenként elengedhetetlen az úgynevezett főábra ismerete, ezek a 182 ezres lajstromszám tartománytól kezdődően szintén az információtételek részét képezhetik.

Összegezőképpen elmondhatjuk, hogy az adatbázis 1920-tól szolgáltat bibliográfiai adatokat a megadott szabadalmakról, 1990-től pedig az adatközlési és a közzétételi fázisban lévő dokumentumokról is. Az 1986-os időszaktól a megadáskori, illetve a közzétételi kivo-

natok, valamint a jellemző ábrák, 1992-től pedig a szabadalmi igénypontok is kereshetők, illetve megjeleníthetők.

Keresés az adatbázisban

Az adatbázisban keresőszempontként lehet megadni a bejelentés ügyszámát és dátumát, a közzétételi dokumentum számát, a szabadalom lajstromszámát, az elsőbbség országát, számát, dátumát, a Nemzetközi Szabadalmi Osztályozási jelzeteket, a régi magyar, illetve régi német osztályozási jelzeteket, a PCT (Patent Cooperation Treaty) bejelentési és közzétételi számokat, a mikroorganizmus letéti számát, a feltalálók, a bejelentők neveit, a képviselőt, az első bejelentőhöz tartozó országcódokat, az angol és a magyar cím minden szavát, valamint külön mezőben a magyar cím, a kivonat és az igénypontok minden szavát. A név típusú adatoknál érdemes megjegyezni, hogy amíg a FELTALÁLÓ és a BEJELENTŐ mezőben kifejezés indexelés szerint lehet visszakeresni a neveket, addig a NÉV mezőben keresve az összes név típusú (feltaláló, bejelentő, bejelentő-feltaláló, jogelőd, szabadalmas) adatelem kereshető mind a kifejezés, mind pedig a szavas indexelés szabályai szerint.

A HUNPATÉKA segítségével könnyedén megválaszolhatók például az alábbi kérdések:

- mi volt a lajstromszáma Karinthy Frigyes híres felfújható földgömb szabadalmának,
- milyen szabadalmi voltak Bíró Zoltánnak, a golyóstoll feltalálójának,
- milyen találmányi bejelentéseket tett 1993-ban a Központi Fizikai Kutató Intézet,
- mi az IBM híres szupravezető kerámia tárgyú bejelentésének lajstromszáma,
- 1994-ben milyen svéd szabadalmi bejelentéseket tettek Magyarországon,
- milyen, baktériumos lúgozással kapcsolatos, amerikai elsőbbségű szabadalmi bejelentéseket tettek 1993-ban.

Az információtételek megjelenítése

A visszakeresett bibliográfiai tételek sorában először a megadott szabadalmak jelennek meg a lajstromszámok csökkenő sorrendjében, ezt követően a közzétett szabadalmi dokumentumok a közzétételi számok csökkenő sorrendjében, azon belül is előbb a teljes vizsgálatú közzétételek, majd a halasztott vizsgálatúak, végül pedig az adatközlési fázisban lévő dokumentumok következnek a bejelentési szám csökkenő sorrendjében.

A HUNPATÉKA adatbázis elérése

Az adatbázis online elérhető az IIF Programiroda központi számítógépén, ahol a BRS Search szoftver segítségével kereshetők és jeleníthetők meg az információtételek. Az adatbázis neve HPAT, a Hungarian Patents névből nyert rövidítéssel.

A HUNPATÉKA adatbázis megvehető optikai lemezen is az Országos Találmányi Hivatal kiadásában az ARCANUM Databases ARCTIS nevű keresőszoftverével. Az éves előfizetés négy lemezt tartalmaz.

Az adatbázis frissítése negyedévenként történik mind az online, mind az optikai lemezes verzióban.

A HUNPATÉKA jövője

Terveink szerint 1996-ban az első magyar szabadalmi törvény hatálybalépésének százéves évfordulójára az adatbázis a kezdetektől az összes magyar szabadalmat tartalmazni fogja.

Mintatétel a HUNPATÉKA adatbázisból

Bejelentés ügyszám:	905330	Bejelentés dátuma:	900824
Közzétételi szám:	58343	Adatközlés dátuma:	910228
Lajstromszám:	208023	Közzététel dátuma:	920228
		Megadás dátuma:	930322
		Megadás meghirdetése:	930728

Elsőbbségi adatok: DEP3928258 890826
 NSZO: C07J-009/00; B01D-017/04; B01D-015/08

Magyar cím:

Eljárás koleszterin, illetve koleszterinészterek eltávolítására tojássárgájából

Angol cím:

PROCESS FOR REMOVING CHOLESTEROL AND CHOLESTEROL DERIVATIVES FROM EGG-YOLK

Bejelentő:

SKW Trostberg Ag., Tröstberg, DE

Feltaláló:

Cully, Jan dr. Rosenheim, (DE)

Vollbrecht, Heinz-Rüdiger dr. vegyész Altenmarkt, (DE)

Wiesmüller, Johann Engelsberg, (DE)

Képviselő:

S.B.G. & K. Budapesti Nemzetközi Szabadalmi Iroda, Budapest

Kivonat

A találmány tárgya eljárás koleszterin, illetve koleszterinészterek eltávolítására tojássárgájából, mely abban áll, hogy

a) a tojássárga plazmát — adott esetben valamely emulziótörő szernek a tojássárgájához történt hozzáadása után a LDL-granulafrakciótól elkülönítik,

b) a tojássárga plazmában lévő koleszterint és koleszterinésztereket szilárd adszorbensen adszorbeálják,

c) a koleszterinnel vagy/és koleszterinészterekkel feltöltött szilárd anyagot a folyékony plazmafázistól elkülönítik, és adott esetben a tojássárga plazmát és az elkülönített granulafrakciót ismét egyesítik.

Ily módon kis technikai ráfordítással és kíméletes körülmények között az összkoleszterin-tartalom messzemenően szelektív csökkentését érik el.

Igéypont

1. Eljárás koleszterin, illetve koleszterin-észterek elválasztására tojássárgájából, azzal jellemezve, hogy

i) a tojássárga plazmát — víznek, mint emulziótörő szernek a tojássárgához történt hozzáadása után - a kis sűrűségű lipoprotein LDL-granulafrakciótól elkülönítjük,

ii) a tojássárga plazmában lévő koleszterint és koleszterin-észtereket a tojássárga plazmára számított 3-40 tömegrész béta-ciklodextrinen adszorbeáltatjuk és

iii) a koleszterinnel és/vagy koleszterin-észterekkel feltöltött szilárd anyagot a folyékony plazmafázistól elkülönítjük, és adott esetben a tojássárga plazmát és az elkülönített granulafrakciót ismét egyesítjük.

2. Az 1. igénypont szerinti eljárás, azzal jellemezve, hogy a tojássárga plazma elkülönítését a granulafrakciótól centrifugálással végezzük.

3. Az 1. igénypont szerinti eljárás, azzal jellemezve, hogy a tojássárgája kiindulási tömegéhez viszonyított 10-200 tömegrész mennyiségű vizet használunk.

4. Az 1. igénypont szerinti eljárás azzal jellemezve, hogy 50-100 tömegrész mennyiségű vizet használunk.

5. Az 1-4. igénypontok bármelyike szerinti eljárás, azzal jellemezve, hogy a koleszterinnel és/vagy koleszterin-észterekkel feltöltött adszorbenst a folyékony plazmafázisból centrifugálással különítjük el.